

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Designated
UNESCO Creative City
in 2015

Упорядниця
Ольга Муха

УДК 82/821(477.83-25(036))
ББК 83/84(4УКР-2ЛЬВІВ)я2
Л 89

Л89 Львів – місто, що надихає. Література [Текст] : ілюстрований літературно-енциклопедичний путівник / упорядниця Ольга Муха. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. – 448 с.

ISBN 978-617-679-345-8

Ця книжка – унікальний формат путівника, реального й уявного як сама література. Під однією обкладинкою тут зібрано авторські тексти про Львів, короткі довідки про тих, хто творив і досі творить літературний терен міста – письменників, перекладачів та літературознавців з різних епох та культур, а також локації, де відбуваються найцікавіші доколалітературні події.

УДК 82/821(477.83-25(036))
ББК 83/84(4УКР-2ЛЬВІВ)я2

Ольга Муха © упорядкування, 2017
Настя Сидоряка © ілюстрації, 2017
Михайло Царик © мапа, 2017
Назар Гайдучик © обкладинка, 2017
Видавництво Старого Лева © 2017

ISBN 978-617-679-345-8

Усі права застережено

Місто літератури ЮНЕСКО і не тільки

У ГРУДНІ 2015 Р. ЛЬВІВ ЗДОБУВ ТИТУЛ «МІСТА ЛІТЕРАТУРИ» МЕРЕЖІ КРЕАТИВНИХ МІСТ ЮНЕСКО. І ХАЙ ДЛЯ ЦЬОГО ЗНАДОБИЛИСЯ ДВІ СПРОБИ, ТЕПЕР МИ МАЄМО ВІД ЮНЕСКО ПОДВІЙНЕ ВИЗНАННЯ! НЕ ЛИШЕ АРХІТЕКТУРНО-ІСТОРИЧНЕ, АЛЕ Й ЛІТЕРАТУРНО-ТВОРЧЕ: В ГРУДНІ 1998 Р. В ЯПОНЬСЬКОМУ КІОТО НАШЕ МІСТО БУЛО ВНЕСЕНО ДО СПИСКУ ВСЕСВІТНЬОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО З ОГЛЯДУ НА НЕПЕРЕСІЧНУ ЦІННІСТЬ ЙОГО ІСТОРИЧНОГО ЦЕНТРУ, А ТЕПЕР, 17 РОКІВ ПОТОМУ, ЛЬВІВ ОТРИМАВ ЩЕ ОДИН ДОКАЗ СВОЄЇ УНІКАЛЬНОСТІ ТА ЩЕ ОДИН... НЕАБІЯКИЙ ОБОВ'ЯЗОК.

Насправді Львів належить до небагатьох міст, які могли би з легкістю претендувати на визнання у половині царин, що їх виокремлює ЮНЕСКО: чи ж не є він містом музики або народних промислів, чи, зрештою, гастрономії? Здолавши всі труднощі на далеко не найлегшій з доріг, Львів таки став першим містом в Україні, яке сподобилося членства у світовій Мережі креативних міст – UNESCO Creative Cities Network.

Задум книги, яку ми підготували до першої річниці здобуття титулу, полягав у тому, щоб занурити читача у світ літератури Львова – минулої та сучасної, чіткіше навести на мапі міста – туристичній чи повсякденній – літературні місця й маршрути. Саме тому ця книга не має лінійного «сюжету», а є незавершеною барвистою мозаїкою з імен, вулиць, кам'яниць, подій та, безперечно, текстів – характерних цитат і невеликих творів, які передають вдачу Міста, – цинічного й романтичного, неймовірно чуттєвого та подекуди жорстокого, трохи зухвалого, часто гонорового, невдячного й відданого, словом, усякого.

У першому розділі зібрано художню й публіцистичну есеїстику авторів, яких надихнуло місто. Не всі вони львів'яни, та всіх їх об'єднує небайдужість до Львова, який кожному дав щось своє: комусь – спокій, такий потрібний для письма; комусь – приємну метушню каварень і ресторацій із дружніми зустрічами та розмовами, комусь – багатющий матеріал для архівних досліджень і живих спостережень; а комусь – дуже інтимні спогади. Та всім нам це місто дає одне – особливу часовість, бо тут час рухається у свій властивий спосіб, байдуже, чи приїхали Ви у справах, чи трохи побайдикувати.

Розділ другий – фрагмент ґрунтовного дослідження, що мало на меті зібрати довідки про пов'язаних зі Львовом літераторів: знаних і несправедливо, а чи й справедливо, призабутих. Фактично, ця частина книги є такою собі енциклопедією літературних імен – давніх і сучасних – у форматі «відкритого переліку». На превеликий жаль, до книжки ввійшли далеко не всі персоналії (як і немало

інших амбітних намірів не було втілено в цьому виданні) – передовсім через обмеження обсягу: бо хто ж носитиме путівник на добрих 1000 сторінок (хоч і їх, як видається тепер, було би замало)? Непростим завданням було вивірити інформацію про письменників, адже навіть у визнаних джерелах є немало міфів, помилок та неточностей, а про декого з сучасників відомості доводилося визбирувати по крихтах. Тож ми щиро вдячні всім літераторам, хто відгукнувся і таки перевірів та доповнив інформацію про себе чи запропонував цитату на власний смак. Звісно, що на момент виходу книги друком наведені відомості будуть уже дещо застарілими, бо немає важчого завдання, ніж укласти енциклопедичні довідки про тих, хто щодня творить, змінюючись сам і змінюючи нашу літературу. Особливо складністю стало визначення критерію «львівськості» – як не оминати увагою когось, хто, не будучи «класичним» львів'янином, займає своє місце на міському літературному горизонті, що, як відомо, усе віддаляється, скільки б до нього не бігти?

Те саме стосується й розділу третього – шкіца літературних локацій, подій, нагород – усього, що наповнює літературою сам міський простір. Наприклад, поки ця книга готувалася до друку, з'явилася нова літературна премія, нові каварні наповнилися людьми, натхненими до літературної творчості, а бібліотеки запровадили ще кілька креативних ініціатив.

Отож книга, яку Ви тримаєте, – це спроба схопити момент у Місті, де література, на тверде переконання нашої команди, – частина щоденного ритуалу, подібно до

Мар'яна Савка

Львів-як-натхнення